

καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ἀρισταγόρου ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν πολεμικὰ πλοῖα.

Οἱ δὲ Αἰολεῖς ἐστερεώθησαν κατὰ τὸ 1124 ἔτος Π. Χ. εἰς δώδεκα ἐπίσης πόλεις, προχωρούσας πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον, μέχρι τῆς Τρωαδικῆς Ἰδῆς ἢ Λέσβος εἶχε, φαίνεται, τὰ πρωτεῖα· ἦσαν δὲ αὐτόνομοι καὶ ἀνεξάρτητοι μέχρι τοῦ μεγάλου Κύρου· ἐπὶ δὲ τῶν δεινῶν περιστάσεων διωρίζετο Ὑπουργεῖον, ἀπόλυτον ἔχον δύναμιν, καὶ τοῦ ὁποῦ τοῦ μέλη ὠνομάζοντο Ἀσύμηνοι, ἐξ ὧν ὑπῆρξε καὶ ὁ Πιττακὸς (600 Π. Χ.)

Ἡ δὲ ἀποικία τῶν Δωριέων, ὑστερόχρονος τῶν πρώτων, ἀλλ' ὡς ἐκεῖναι, εἰς διαφόρους ἐποχὰς συστηθεῖσα, συνεκροτεῖτο ἀπὸ ἐξ πόλεις· εἶχον Ἀμφικτυονίαν καὶ ναὸν κοινὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ Τριοπικὸν ἱερόν. Αὗται ἦσαν αὐτόνομοι καὶ ἀνεξάρτητοι μέχρι τῆς Περσικῆς ἐξουσίας τοῦ Κύρου, πλην ἴσως τῆς Ἀλικαρνασσοῦ, ἥτις πολλάκις ὑπετάγη ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῆς Καρίας, ἢ ἀπεβλήθη διὰ τὴν πρὸς τὸν Τριόπιον Ἀπόλλωνα ἀσέβειαν Ἀλικαρνασσεῶς τινός.

Αἱ ἀποικίαι τῶν Αἰολέων καὶ Δωριέων δὲν ἔφθασάν ποτε εἰς τὴν περιωπὴν τῆς δόξης καὶ τῆς δυνάμεως, ὡς αἱ τῶν Ἰώνων, τῶν ὁποίων τὸ ἐμπόριον ἐκτεῖνετο ἀπὸ τὰ ἀνατολικὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου μέχρι τῆς Σκυθίας, Κασπίας Θαλάσσης, Περσίας, κτλ.

Ὄθεν, ἂν ἡ Ἑλλάσσω Ἀσία ἠρημώθη ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας πάλιν ἐκατοικήθη, λαμπρυνθεῖσα εἰς διάστημα μιᾶς ὡς ἔγγιστα καὶ ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος. Αὐτοῦ τὸ ἐμπόριον ἔλαβε καὶ ἔκτασιν καὶ ποικιλίαν. Αὐτοῦ ἤρχισεν ἢ μετὰ λόγου συμμετρία καὶ ἡ φιλοκαλία, ἡ ποίησις, ἡ μουσικὴ, καὶ ἡ φιλοσοφία. Εἰς τὰς ἀποικίας αὐτὰς ἐγεννήθη ὁ πατήρ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ Ὅμηρος, ἡ Σαπφῶ, ὁ Ἀλκαῖος, ὁ Θαλῆς, ὁ Πυθαγόρας, ὁ Ἀναξαγόρας. Ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἱστορία, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, καὶ αἱ ἐλευθέριοι τέχναι, μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἑλλάδα. Ἡ Μικρὰ Ἀσία ἦτον ὁ μέσος ὄρος, δι' οὗ ἐγνώριζον οἱ Ἕλληνες τὴν Αἴγυπτον, τὴν Συρίαν, τὴν Ἄνω Ἀσίαν, καὶ τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, μέχρι τῆς Μαιώτιδος λίμνης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ἄν τις ἦδη ὑψωθείς ἐναγκαλισθῆ διὰ μιᾶς τὴν κειμένην μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἄκρων ἄπειρον ἔκτασιν, καὶ θεωρήσῃ ἐνταυτῷ ὀλόκληρον ἔθνος ἐνεργητικόν, πνευματώδες, εὐαίσθητον, καὶ ἐλεύθερον, εἰς ἐπέκεινα τῶν χιλίων αὐτονόμων λαῶν ὑποδηρημένον, καταγινόμενον εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὴν ἐμπόριαν καὶ ναυτικὴν, εἰς τὰς ἐπιστήμας, τὰς τέχνας, καὶ πᾶν εἶδος βιομηχανίας, θάλει τῶντι ἐκπτοηθῆ συμπεραίνων ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τὸν γιγαντώδη σωρὸν τῶν ἰδεῶν, καὶ γνώσεων καὶ ἀρχῶν, ὅσαι κυκλοφοροῦσαι περιεφέροντο εἰς τοιαύτην ἔκτασιν. Ὅποιαν ἀκαταμάχητον δύναμιν ἤθελον παρουσιάσειν, ἂν ἅπασαι ἐνοῦντο μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑλλάδος εἰς ἓν πολιτι-

κὸν καὶ ἀχώριστον σῶμα, ἔχουσαι τὴν αὐτὴν πολιτικὴν καὶ συμφέρον, τὴν ἰδίαν Φρησκίαν καὶ φρόνημα, τὴν αὐτὴν διάλεκτον καὶ διάνοιαν! Ἄλλὰ τῶν ἔθνων, φαίνεται, ἡ ἀνατροφή ἀπαιτεῖ αἰῶνων πολλῶν πολλὴν πείραν, καὶ εὐτυχεῖς περιστάσεις. Αἱ Ἀμφικτυονίαι καὶ τὰ συνέδρια ἐγέννησαν τὴν Ἀχαϊκὴν συμμαχίαν, καὶ μετὰ δύο περίπου χιλιάδας ἐτῶν ἐσυστήθη ἡ Ἑλβετικὴ καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ Ὁμοσπονδία.

[Ἐκ τοῦ Φιλοσοφικοῦ Δοκιμίου τοῦ Γ. Γ. Κ. Τυπάλδου.]

ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΤΟΥ ΒΑΛΤΑΣΑΡ.

Εἰς τὸ πέμπτον κεφάλαιον τοῦ προφήτου Δανιὴλ περιγράφεται τὸ ἀσεβὲς συμπόσιον τοῦ Βαλτάσαρ, ἢ ἐπὶ τοῦ τοίχου μυστικὴ ἐπιγραφή, ἢ ἐξηγήσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Δανιὴλ, καὶ ἡ ταυτόχρονος πλήρωσις τῆς προφητείας διὰ τῆς ἀλώσεως τῆς Βαβυλώνας καὶ τῆς θανατώσεως τοῦ Βαλτάσαρ.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο διασαφηνίζει ἀριστα ὁ 191ος παράγραφος τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ Ἡροδότου.

Ὁ Βαλτάσαρ ἦτον ὁ ἔσχατος ἡγεμὼν τῆς Βαβυλωνίου ἢ Χαλδαϊκῆς αὐτοκρατορίας, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ καλούμενος Λαβύνητος ὑπὸ τοῦ Ἑλληνος ἱστορικοῦ. «Ὁ Κύρος,» λέγει ὁ Ἡρόδοτος, «ἐπὶ τῆς Νιτώκριας τὸν παῖδα ἐστρατεύετο, ἔχοντά τε τοῦ πατρὸς τοῦ ἐωυτοῦ τοῦνομα Λαβυνήτου καὶ τὴν Ἀσσυρίων ἀρχήν.» Οἱ Βαβυλώνιοι ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ δορικτήτορος, καὶ ἠττηθέντες ἐνεκλείσθησαν εἰς τὰ ὄχυρά τείχη των· ἐπειδὴ ὅμως, γινώσκοντες τὴν ἄκραν φιλοδοξίαν τοῦ Κύρου, εἶχον προεισάξιν εἰς τὴν πόλιν τροφὰς διὰ πάμπολλα ἔτη, δὲν τοὺς ἔμελε παντελῶς διὰ τὴν πολιορκίαν· καὶ ὁ Κύρος τῶντι κατήντησεν εἰς ἀμηχανίαν, διότι ὁ καιρὸς ἐπέρνα, καὶ τὰ πράγματα διόλου δὲν προέκοπτον· «Κύρος δὲ ἀπορίησιν ἐνείχετο, ἄτε χρόνου τε ἐγγινομένου συχνοῦ, ἀνωτέρω δὲ οὐδὲν τῶν προημάτων προκοπτομένων.»

Εἰς τοιαύτην δεινὴν θέσιν εὐρισκόμενος, εἴτε καθ' ὑπαγόρευσιν ἄλλου τινός, εἴτε καθ' ἰδίαν αὐτοῦ ἐπινόησιν, ἔπραξεν ὡς ἀκολούθως· Διατάξας ὅλον τὸ καλῆτερον στράτευμα, τοὺς μὲν, καθ' ὃ μέρος ἐμβαίνει ὁ Εὐφράτης εἰς τὴν Βαβυλώνα, τοὺς δὲ, καθ' ὃ μέρος ἐκβαίνει ἀπ' αὐτὴν, παρήγγειλεν, ὅπταν ἴδωσιν ὅτι ἐγινε διαβατὸν τὸ βεῦμα, νὰ ἐμβῶσι διὰ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν πόλιν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκίνησεν ὁ ἴδιος μὲ τὸ ἄχρηστον στράτευμα, καὶ φθάσας εἰς τὴν λίμνην, ἔπραξεν ὅτι ἄλλοτε ἢ τῶν Βαβυλωνίων βασίλισσα* δηλαδὴ σάφας διώρυγα, εἰσήγαγε δι' αὐτῆς τὸν ποταμὸν εἰς τὴν λίμνην, ἔλος οὖσαν, καὶ κατέστησε τὸν πρότερον δρόμον του διαβατόν. Ἀφοῦ δὲ τοιουτοτρόπως ἐμετρίασεν ὁ ποταμὸς, ὡστε

* Ἴδε Σελ. 154.

τὸ ὕδωρ ἤρχετο ἕως τὴν μέσσην τοῦ μηροῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, οἱ στρατιῶται, οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διωρισμένοι, ἔμβαινον διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Καὶ ἐὰν μὲν οἱ Βαβυλώνιοι εἶχον εἰδῆσιν τινὰ τοῦ γινομένου, δὲν ἤθελον ἀφήσει τοὺς Πέρσας νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἤθελον τοὺς διαφθεῖρει κάκιστα· διότι, κατακλείσαντες ὅλας τὰς πυλίδας, αἵτινες ἦγον εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ αὐτοὶ ἀναβάντες εἰς τοὺς τοίχους τοὺς παρά τὰ χεῖλη τοῦ ποταμοῦ, ἤθελον τοὺς πιάσειν, ὡς εἰς κύρτην· τῶρα ὁμως ἀνελπίστως ἐπικρουσιάσθησαν οἱ Πέρσαι. Διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως τὰ ἄκρα αὐτῆς ἦσαν κυριευμένα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ μέσον Βαβυλώνιοι δὲν ἤξευρον ὅτι ἦσαν κυριευμένοι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ ἔχωσιν ἑορτὴν, ἐχόρουον καὶ εὐθύμουν, ἕως ὅτου τὸ κακὸν ἠῤῥησε, καὶ τότε τὸ ἔμαθον.

Ταύτην τὴν νύκτα ἔκαμε καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτάσαρ δεῖπνον μέγα εἰς χιλίους ἐκ τῶν μεγιστάνων του, καὶ ἔπινεν οἶνον μετὰ τῶν χιλίων. Σημειώτεον ὅτι τὸ συμπόσιον τοῦτο εἶχε θρησκευτικὸν χαρακτῆρα, ἀποβλέπον εἰς τιμὴν τοῦ Βῆλ ἢ Βήλου, μεγάλου θεοῦ τῶν Βαβυλωνίων. «Καὶ πίνων Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, τοῦ ἐνεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ χρυσαῖα καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ὁ πατὴρ αὐτοῦ (πάππος) ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσαῖα καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστάνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ. Ἐπίνον οἶνον, καὶ ἤνεσαν τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνοους, καὶ λιθίνοους.»

Ἡ δυσσεβὴς αὕτη χρῆσις τῶν καθιερωμένων σκευῶν τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομώντος ἐπλήρωσε τὸ μέτρον τῆς ἀνομίας τοῦ Βαλτάσαρ· καὶ ὁ Θεὸς ἐφάνερωσε τὴν ἐγγίζουσαν ἐκδίκησιν δι' ἐκπληκτικὸν θαύματος· διότι, «ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου, καὶ ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τὸ κονίαμα τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ βασιλεὺς θεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης.»

Ἐκθαμβὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ τυπτόμενος, προσκαλεῖ τοὺς σοφοὺς καὶ ἀστρολόγους του· αὐτοὶ συγγέονται, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ νόημα τῆς γραφῆς· τέλος δὲ, καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς βασιλίσσης, φέρεται ὁ Δανιὴλ εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ προστάζεται, μεθ' ὑποσχέσεως μεγάλων τιμῶν καὶ ἀμοιβῶν, νὰ δηλώσῃ τὰς λέξεις τῆς μυστικῆς γραφῆς.

Ἡ ἀπόκρισις τοῦ προφήτου ἔχει σπανίαν τινὰ μεγαλοπρέπειαν·—

«Τὰ δόματά σου σοὶ ἔστω, καὶ τὴν δωρεάν τῆς οἰκίας σου ἐτέρωδος, ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώσομαι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι.

«Βασιλεῦ, ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος τὴν βασιλείαν καὶ τὴν μεγαλοσύνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκε Ναβουχοδονόσορ τῷ πατρὶ σου, καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ, πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, γλώσσαι ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. Οὓς ἠθούλετο αὐτὸς ἀνῆρει, καὶ οὓς ἠθούλετο αὐτὸς ἔτυπεν, καὶ οὓς ἠθούλετο αὐτὸς ὕψου, καὶ οὓς ἠθούλετο αὐτὸς ἑταπεινῆσαι. Καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύεσθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας, καὶ ἡ τιμὴ ἀφῆρέθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδιά αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ τῶν ἀνάγων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ἐψάμιζον αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδάφη, ἕως οὗ ἔγνω, ὅτι κυριεῖ ὁ Θεὸς ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ, δώσει αὐτῇν.

«Καὶ σὺ οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ οὐκ ἑταπεινώσας τὴν καρδίαν σου κατενώπιον τοῦ Θεοῦ. Οὐ πάντα ταῦτα ἔργως· καὶ ἐπὶ τὸν κύριον Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθη, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκαν ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ μεγιστάνες σου, καὶ αἱ παλλακαὶ σου, καὶ αἱ παράκοιτοί σου οἶνον ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς. Καὶ τοὺς Θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνοους, καὶ λιθίνοους, οἱ οὐ βλέπουσιν, καὶ οἱ οὐκ ἀκούουσιν, καὶ οὐ γινώσκουσιν, ἤνεσαν, καὶ τὸν Θεὸν οὗ ἡ πνοή σου ἐν χειρὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου, αὐτὸν οὐκ ἐδόξασας. Διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς, καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξε. Καὶ αὕτη ἡ γραφὴ ἐντεταγμένη, Μανῆ, Θεκέλ, Φάρες. Τοῦτο τὸ σύγκριμα τοῦ ῥήματος· Μανῆ, ἐμέτρησεν ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν σου, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτῇν· Θεκέλ, ἐστάθη ἐν ζυγῷ, καὶ εὐρέθη ὑστεροῦσα· Φάρες, διήρηται ἡ βασιλεία σου, καὶ ἐδόθη Μήδοις καὶ Πέρσαις.»

Μόλις ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν ὁ Δανιὴλ, καὶ ἡ Βαβυλὼν ἠλώθη καθ' ὃν τρόπον διηγεῖται ὁ Ἡρόδοτος· εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Δανιὴλ λέγεται μόνον, «Ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνηρέθη Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ὁ Χαλδαῖος· καὶ Δαρεῖος ὁ Μῆδος παρέλαβε τὴν βασιλείαν, ὧν ἐτῶν ἐξήκοντα δύο.»

Οἱ Μῆδοι ἀναφέρονται μετὰ τῶν Περσῶν, καθὸ σύμμαχοι αὐτῶν· γνωστὸν ὅτι ἡ Μηδία καὶ ἡ Περσία ἠνώθησαν εἰς ἓν βασιλεῖον ὑπὸ τὸν Κύρον· παρευρίσκειτο δὲ καὶ εἰς τὸν στρατὸν, ὅστις ἤλωσε τὴν Βαβυλῶνα, ὁ Μῆδος Κουαξάρης, υἱὸς τοῦ Ἀστυάγου, θεῖος δὲ τοῦ Κύρου*· τὸν Κουαξάρην τοῦτον φαίνεται ὅτι καλεῖ ὁ Δανιὴλ Δαρεῖον τὸν Μῆδον, ὅστις πιθανὸν ὅτι ἀφέθη εἰς τὴν Βαβυλῶνα ὡς τοποτηρητῆς τοῦ ἀνεψιοῦ του Κύρου.

Πολλοὶ ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως· Ὅρθως δ' ἀντιλέγειν οὐκέτι τοῦτ' ἐν ἔθει.

Καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος ὡς ὁ παλαιός, Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστίν, ἐμοὶ δὲ τὰδε.

* Ἡ μήτηρ τοῦ Κύρου ἦτον ἡ Μανδάνη, θυγάτηρ τοῦ Ἀστυάγου.